

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt VI. Quónam modo ea quæ Dei filius nostræ liberationis gratia gessit
ac pertulit, & ad Deum amandum inflamment, & erigant in fiduciam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46059)

Sanati languidi, mundati leprosi; incessus claudis, cæcis visus, surdis auditus est redditus: homines illius temporis aquam in vinum cōuersam, saturata quinque millia quinque panibus, transita pedibus maria, mortuos resurgentes viderunt. ita quædam corpori manifestiori beneficio, quædã verò menti occultiore signis & omnia hominibus, maiestatis testimonio consulebant. sic in se tunc animas errantes mortalium, diuinitas commouebat auctoritas. Cur, inquis, ista modò non fiunt? quia non mouerent, nisi mira essent. At si solita essent, mira non essent. nam diei & noctis vicem, constantissimum ordinem rerum cęlestium, annorum quadrifariam conuersionem, decedentes redeuntes frondes arboribus, infinitam vim seminum, pulchritudinem lucis, colorũ, sonorum, odorum, saporum varietates, da qui primũ videat atque sentiat; cui quo tamen loqui possimus, hebescit obruiturque miraculis. Nos verò hæc omnia, non cognoscendi facilitate; quid enim causis horum obscurius? sed certè sentiendi assiduitate, contemnimus. Facta sunt igitur opportunissimè, vt hinc multitudine credentium congregata atque propagata, in ipsos mores utilis conuerteretur auctoritas.

CAPYT VI.

Quõnam modo ea que Dei filius nostræ liberationis gratia gessit ac pertulit, & ad Deum amandum inflamment, & erigant in fiduciam.

PORRO quem ignorabant homines, eundem nesciebant: simulque metu mortis & desperatione beatæ immortalitatis ablecti, magis magisque se miseræ seruitutis laqueis inferebant: sectantes ardenti studio temporariam voluptatem, qua vel hinc saltim quadam felicitatis vmbra fruerebantur. Quamobrem Gentiles ignaros veri Dei, ideoque spei quæ apud il-

lum solidè fixa esset, expertes, ait Apostolus desperantes tradidisse se impudicitiae, omniq̄ue generi flagitiorum. Itaque non modò ad noscendum, verum etiam ad amandum Deum, speradamq̄ue ab eo beatam immortalitatem, excitandi & erigendi eramus. Ac meritò quidem ex cōsideratione tot specierum ac rerum, quibus Vniuersum hoc ad summam hominis & oblectationem & vilitatem instructum est; ex contemplatione tot beneficiorum, quibus sese suumq̄ue erga homines amorè ostendere, sibiq̄ue nos deuincire nunquam intermisit, inflammari debuimus ad redamandum munificentissimum & optimum Patrem: vti etiam ad cognoscendum eundem colendumq̄ue admoneri. à quo quamquam longè nos eramus, propter profundam ignorantiam & innatam atque inueteratam terrenorum cupiditatem; ipse tamen non longè erat ab vnoquoque nostrum, dans omnibus vitam, & inspirationem & omnia. In ipso enim omnes viuimus, mouemur, & sumus. Sed quotus quisque erat, qui vel hæc consideraret digna attentione, vel eorum contemplatione commotus, oculos attolleret in cælum, vt largitori omniù Deo gratias ageret, eumq̄ue, à quo sic peccator amatur, vicissim amaret? Erat hoc primi hominis adhuc sani & incorrupti. neque enim ille alio ad diligendum conditorem suum excitamento indigebat. Nostri verò animi, pulsari vehementiùs propter ignauiam ac torporè debuerunt. Maioribus aliis ijsdemq̄, inuitatis, quoniam iam vsitata consuetudine viluerant, excitandi fuimus in amorem nostri conditoris. Ideoque factus est Deus homo, quo nihil esse potest admirabilius; ad nostramq̄ue sese ille humilitatem demisit, formam serui accipiens: quo nihil efficere potuit, aut ad amoris erga nos sui significationè euidentiùs, aut ad nostrum erga se excitandum vehementius. In ea quoque natura homines docuit, beneficiisq̄ue plurimis

Act. 17.

plurimis affecit: & stupēdis operibus aut vitam mortuis, aut sanitatem arte irrecuperabilem infirmis, aut robur debilibus & dissolutis, aut integritatem mutilatis restituit. Postremò probrosissimam nostri causæ subiit mortem, vt destrueret mortis in nos grassantis imperium: post quæ omnia, dura nimis & ingrata conditio esse necesse est, quæ non iis emolliantur, atque inflammata inardescant in amorem, nō iam tantummodo creatoris & moderatoris sui, verumetiam redemptoris & reparatoris. Etenim elucet in his clarissimè quod de semetipso Christus loquitur, cū suam erga Iudaicum populum, charitatem commendaret: Hierusalem, Hierusalem, quoties volui congregare filios tuos, sicut gallina congregat pullos suos sub alas, & noluisti? Quis enim neget illum voluisse, cuius & promissio, & aduentus atque præsentia visibilis, & vitæ labores vsque ad mortis patientiam, mira quæ in his omnibus summæ maiestatis ad nostram utilitatem abiectio, nihil aliud quàm dissipatos congregare, & perditos recuperare ardentissimè voluisse, loquantur. Ideoque non est de nihilo, quòd inter aues gallinæ sapientia Dei peculiariter cōparetur nulla enim sic aut infirmatur cum pullis suis, quomodo gallina. Hirundines, passeres, ciconias, cū extra nidos conspexerimus, vtrum fœtus habeant scire non possumus. Gallinam verò continuò matrem esse cognoscimus ex infirmitate vocis, & relaxatione plumarum tota enim mutatur, affectu pullorum: & quia infirmi illi sunt, se quoque facit infirmam. idcirco enim rauescit vox, hispidum fit totum corpus, demittuntur alæ, plumæ laxantur. Ad similem planè modum, cū nos infirmi essemus, infirmam se fecit Dei sapientia nostri amoris singulari, dum Verbum caro factum est, & habitavit in nobis, dum in ea carne contemnitur, alapis cæditur, flagellatur, suspenditur è ligno, lancea vulneratur: vt

Matth. 23.

non

non solum frigidi recalescere redamando, verum etiam sub alis eius sperando, roborari possemus. Hinc enim scriptum est: Scapulis suis obumbrabit tibi, & sub alis eius sperabis. Siquidem & ad spem nostrae imbecillitatis erigendam, quid esse potuit aptius, quam ut ostenderet Deus quanti nos penderet? hoc autem fieri alia ratione haud potuit illustrius, quam si Deus homo fieri dignaretur, proque homine perduto moreretur: ut merito de illius miseratione omne auxilium polliceri sibi audeat ad bene beateque viuendum, qui eum curandum atque sanandum adeo nobili & arcta sibi coniunctione copulauit; cuius sordes ac vilitatem, cum ipse summus esset, non refugit; qui eundem aeternae mortis poena, cui destinatus erat, moriendo liberauit. Commendat plane Deus suam erga nos charitatem: quoniam cum adhuc peccatores essemus, secundum *Rom. 5.* tempus pro nobis Christus mortuus est. multo igitur magis nunc iustificati in sanguine ipsius, salui erimus ab ira per ipsum. Si enim cum inimici essemus, reconciliati sumus Deo per mortem filij eius; multo magis reconciliati, salui erimus in vita ipsius. Quare ergo dicis Iacob (ait Dominus per Isaiam) & loqueris Israëli, *cap. 40.* Abscondita est via mea à Domino, & à Deo meo iudicium meum transiit? Quid sibi, inquit, desperandae & abiectae mentis haec cogitationes ac voces volunt? Nunquid nescis, aut non audisti? Deus sempiternus Dominus, qui creauit terminos terrae, non deficiet neque laborabit, nec est inuestigatio sapientiae eius: qui dat lasso virtutem, & his qui non sunt, fortitudinem & robur multiplicat. Deficient pueri, & laborabunt, & iuuenes in infirmitate cadent: qui autem sperant in Domino, mutabunt fortitudinem, assument pennas, sicut aquilae current, & non laborabunt, ambulabunt & non deficient. Idcirco etiam Deus non *Isaia 39.* hominem misit, per quem sui erga nos amoris testificatio-

catio-

cationem faceret: sed Deus ipse venit factus homo, sicuti hoc ipsum per Prophetam promiserat, Dicit, inquiēs, pusillanimis: Confortamini & nolite timere. Ecce Deus vester ultionē adducet retributionis: Deus ipse veniet & saluabit vos. vt nimirum per hominem quidem spei nostræ fundamenta iacerētur, sed tamen spem nostram non nisi in Deo figeremus, propterea quòd homo ille, spei nobis & salutis auctor, etiā Deus existeret. Maledictus enim qui spem ponit in homine, & firmat carnem brachium suum. erit enim, sicut myricæ in deserto, sterilis verâque sapientiæ experit atque virtutis: quæ ab illo petenda solo est, de quo scribit in epistola Iacobus: Si quis vestrū indiget sapientiâ, postulet à Deo, qui dat omnibus affluenter & non impropere, & dabitur ei. Ideoque beatus Ignatius: Quicumque, inquit, purum hominem dicit esse Christum, maledictus est: secundum dictum Prophetæ, non in Deum fidens, sed in hominem tantum. propterea & infructuosus est, quemadmodum tamariscus quæ est in deserto. Augustinus quoque libro de vtilitate credendi: Cùm igitur homo esset, inquit, imitandus, & non in homine spes ponenda: quid potuit indulgentius & liberalius fieri, quàm vt ipsa Dei sincera, & eterna, incommutabilisque Sapiētia, cui nos hæere oportet, suscipere hominem dignaretur?

Esierio, 17.

Cap. 15.

CAPVT VII.

Testimonia veterum de superioris capitis doctrina.

SED operæpretium est, vt quod superiore capite docuimus, pluribus etiam veterum verbis comprobemus. Igitur Augustinus in eo libro quem scripsit de Catechizandis rudibus, planissimè quod diximus explicatum reliquit. Quæ maior, ait, causa est aduentus Domini, nisi vt ostenderet Deus dilectionem suam in nobis, commendans eam vehemēter: quia cùm adhuc inimici